

Tegning: Marvin Halleraker

Fremtiden blir smartere (og ganske sikkert bedre)

Mange snakker om at kunstig intelligens vil forandre verden. Ingen vet helt hvordan.

A | Kommentar

Christina Pletten
Kommentator

Det er nesten umulig å se inn i fremtiden. Det hindrer ikke folk fra å prøve. Særlig når man står overfor nye oppfinnelser.

I det siste har mange vært opptatt av å spå om kunstig intelligens. Debatten om hva det skal brukes til, og om det er farlig eller nyttig (eller begge deler) har egentlig pågått lenge. Men diskusjonen skjøt fart etter at selskapet OpenAI lanserte det revolusjonerende verktøyet ChatGPT i november.

Den kan svare på spørsmål og kompo-

ner tekst på mange språk. Jeg har allerede lest mange artikler der det blir avslørt i andre eller tredje avsnitt at innledningen faktisk er skrevet av verktøyet, uten at det har vært mulig å få øye på.

Store investeringer. Investorer pøser nå penger inn i OpenAI og de andre selskapene som driver med kunstig intelligens. Microsoft kunngjorde nylig at de vil sprøyte inn 100 milliarder kroner. I Kina jobber selskapet Baidu med en utfordrer til ChatGPT.

Toppsjef i Microsoft Satya Nadella me-

ner kunstig intelligens er «den neste store bølgen innen data». Andre bruker enda større ord. Som at det er like revolusjonerende som da elektrisiteten ble oppfunnet.

Samtidig raser debatten om hva dette er og hva det skal brukes til. Pessimistene og skeptikerne ser stort sett problemer og utfordringer. Vil det hjelpe skoleelever å fuske ved å skrive falske stiler? Muligens.

Vil folk bruke det i alle mulige sammenhenger for å snyte, lure, stjele og manipulere? Ganske sikkert.

Men kunstig intelligens er så mye mer. Det er allerede i bruk på en lang rekke områder, og de fleste av oss nyter godt av det daglig. Og selv ChatGPT er bare et lite glimt av noe mye større: Selskapet jobber med en langt mer avansert modell som publikum ennå ikke har fått se.

Hesten, bilen og Iphonen. Historien er full av dårlige, men skråsikre spådommer om nye oppfinnelser.

Som de som mente at bilen aldri ville bli en seriøs konkurrent til hesten. Eller at Apple «aldri kommer til å lage en mobiltelefon». Det siste ble skrevet av David Pogue, New York Times' teknologiekspert, året før Iphonen ble lansert.

Problemene med å skulle se for seg hva som kommer, er at man tar utgangspunkt i det som er. Som ideen fra 1950 om hvordan den fiktive husmoren Jane Dobson skulle vaske huset:

Jane vil bare skru på spyleslangen og dusje stuen med vann. Det kan hun gjøre fordi møbler og alt annet er laget av hard plast. Husmoren har dessuten en beleilig sluk midt i rommet, som hun enkelt dekker med et teppe når hun er ferdig. Voila! Så er hjemmet rent!

Eksempelet er fra et populærvitenskapelig magasin fra 1950 som lovet «Mirakler du vil se de neste femti årene». Artikkelforfatteren var vitenskapsredaktør og åpenbart dypt fascinert av den relativt nye

oppfinnelsen plast. Det han tydeligvis ikke kunne se for seg, var at kjønnsrollemønstrene ville endre seg dramatisk på et halvt århundre.

Det kunne heller ikke den britiske politiker F.E. Smith, som skrev boken «Verden i 2030» i 1922. Smith hadde så stor tro på fremtiden, at han mente folk i vår tid ville leve til de var 150.

«Hvordan skal ungdommer på 20 kunne konkurrere om jobber med en viril mann på 120, som har et helt århundre mer med erfaring?» undret Smith seg i 1922.

Men kvinner skulle tydeligvis bare være hjemme (og spyle stuen) selv om de ble 150 år.

Meningsfylt? Å tenke seg at kunstig intelligens først og fremst skal brukes til å fuske på eksamen, er litt som å se for seg Jane Dobson med spyleslangen. Man mister et større perspektiv av syne.

AI vil neppe erstatte menneskelig intelligens. I stedet kan det bli et fantastisk verktøy som kan gi menneskets hjerne nye muligheter til å skape og analysere. Det kan for eksempel revolusjonere helsevesenet. Ikke ved at roboter erstatter leger eller sykepleiere. Men ved at man kan stille sikrere diagnoser mye tidligere. Eller gjøre medisiner og behandling mer individuelt tilpasset.

Min lille menneskelige hjerne tror kunstig intelligens vil gjøre fremtiden smartere. Det kan bli banebrytende og nyttig på tussensvis av måter vi ennå knapt kan fatte. Dette er selvsagt også antagelser og spådommer.

Fortsatt betenkt? Jeg ba ChatGPT skrive en oppmuntrende avslutning:

«Kunstig intelligens vil gjøre fremtiden bedre ved å hjelpe oss med å løse komplekse problemer og automatisere repeterte oppgaver. Det vil frigjøre tid til å fokusere på mer kreative og meningsfulle aktiviteter.»